

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Bohuslava Hnízдила v právní věci žalobce: **S. M.**, zastoupený Mgr. Františkem Drlíkem, advokátem, se sídlem náměstí Míru 9, Šumperk, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobcem proti soudcům správního úseku Krajského soudu v Ostravě ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 38 Cad 31/2006,

takto:

Soudci správního úseku Krajského soudu v Ostravě **nejsou** vyloučení z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 38 Cad 31/2006.

Odůvodnění:

Ve věci sp. zn. 38 Cad 31/2006 vedené u Krajského soudu v Ostravě (žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2006, č. j. KUOK 91396/2006, o přiznání dávky sociální péče) žalobce ve svých podáních ze dnů 6. 8. 2010, 27. 8. 2010 a 15. 9. 2010 vznesl námitku podjatosti vůči JUDr. Bohuslavě Drahošové, JUDr. Miroslavě Ježoviczové a „všem soudcům Krajského soudu v Ostravě“. Ve svých téměř nečitelných podáních tuto námitku podjatosti odůvodnil tím, že soudkyně JUDr. Bohuslava Drahošová a JUDr. Miroslava Ježoviczová jsou vyloučeny z projednání a rozhodnutí dané věci, neboť JUDr. Bohuslava Drahošová „ve stejné věci rozhodla v předchozím soudním řízení, opisuje své původní lži a plagiáty, neplní závazné pokyny Nejvyššího správního soudu, doposud ve stejné věci nevyřídila žalobu, zastavuje jeho výplaty částečného invalidního důchodu a neuvádí, kde má příjmy a z čeho 4 roky žil (Spr. 38/2004)“, a shodně s JUDr. Miroslavou Ježoviczovou „v téže věci již rozhodly opakovaně rozsudky, pouze vlastně oprašují předchozí lži“ z dalšího také téměř nečitelného textu podání lze dovodit, že jmenované soudkyně mají postupovat protiústavně. JUDr. Bohuslava Drahošová v téže věci a ve věcech obsahově shodných opakovaně rozhodovala v prvotním soudním řízení neveřejnými rozsudky, čímž bylo porušeno jeho právo zakotvené Listinou základních práv a svobod, jeho právo na spravedlivý proces. Dále uvedl, že totéž platí pro všechny soudce Krajského soudu v Ostravě, kteří se neřídí a neplní závazné pokyny a právní názor Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že ačkoliv žalobce výslovně uvedl, že vyloučení jsou též všichni soudci Krajského soudu v Ostravě, svou námitku v tomto směru nijak konkrétně neodůvodnil, jím uváděné skutečnosti se dle svého obsahu týkají jen JUDr. Bohuslavy Drahošové, které byla tato věc přidělena, a JUDr. Miroslavy Ježoviczové. Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. námitka „*musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována.*“

Tyto požadavky splňuje jen námitka směřující vůči JUDr. Drahošové, které byla věc přidělena k vyřízení, a JUDr. Ježoviczové; námitkou směřující proti (blíže neurčeným) soudcům krajského soudu se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat, neboť nebyla uplatněna požadovaným způsobem.

O námitce podjatosti vznesené vůči soudci přísluší rozhodovat Nejvyššímu správnímu soudu (§ 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), a to po vyjádření námitkou dotčeného soudce.

Soudci správního úseku Krajského soudu v Ostravě JUDr. Bohuslava Drahošová, JUDr. Jana Záviská, JUDr. Miroslava Ježoviczová a JUDr. Petr Indráček ve svých vyjádřeních uvedli, že jim není známa žádná okolnost, pro niž by byli z projednávání a rozhodování věci vyloučeni, a že nemají k žalobci ani k věci žádný osobní vztah.

Podle ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávání věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Obsahem citovaného ustanovení jsou tedy dva na sobě zcela nezávislé důvody vyloučení soudce. Soudce je jednak ipso facto vyloučen z projednávání a rozhodování věci, na niž měl podíl již v předchozím řízení správním či soudním. Vedle toho je pak důvodem vyloučení natolik objektivizovatelná míra osobního vztahu soudce k věci samé, k účastníkům či k jejich zástupcům, že míra a povaha tohoto vztahu zavdává důvod k pochybnostem o nepodjatosti soudce.

V případě soudců správního úseku Krajského soudu v Ostravě první důvod vyloučení z projednávání a rozhodování věci žalobce dán není. Ze soudního spisu, jakož i z námítky podjatosti či z vyjádření soudců nikterak nevyplývá, že by se kdy vůbec mohli podílet na řízení, z něhož vzešlo rozhodnutí žalovaného. Zbývá tedy posoudit, zda se v případě soudců krajského soudu nejedná s ohledem na skutečnosti, které žalobce v námitce podjatosti uvedl, o podjatost způsobenou osobním vztahem k věci či účastníkům.

Podjatostí je podle Nejvyššího správního soudu potřeba rozumět absenci nezávislosti a nestrannosti jakožto ústavních atributů soudnictví. Vodítkem k nalezení míry nezávislosti a nestrannosti soudce v míře, která naplňuje požadavky ústavního pořádku, nepodléhá však subjektivismu v posuzování a neignoruje sociální realitu, je pro Nejvyšší správní soud především judikatura Ústavního soudu. Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 26. 4. 2005, publikovaným pod č. 220/2005 Sb., konstatoval, že dlouhodobý právní a politický vývoj liberálních demokracií vygeneroval ze zkušeností indikátory nezávislosti a nestrannosti, z nichž lze utvářet objektivizovatelná kritéria pro posouzení naplnění znaků nezávislosti a nestrannosti. Nezávislost a nestrannost soudu (soudce) v objektivní poloze se tak posuzuje z hlediska vztahu k ostatním mocenským složkám (respektování principu dělby moci) a z hlediska schopnosti akterů řízení s potenciálním zájmem na určitém výsledku či průběhu sporu ovlivnit vznik, trvání a zánik funkce člena soudního orgánu či jinak účinně působit na jeho rozhodování. Soudci tedy musí mít natolik nezávislý status a tento status musí zůstat i v konkrétních řízeních natolik nenarušen, aby bylo vyloučeno přímé či zprostředkované působení na rozhodovací činnost.

Nejvyšší správní soud musí v tomto smyslu námitku žalobce odmítnout jako zcela neschopnou pochybnosti o nepodjatosti soudců správního úseku Krajského soudu v Ostravě

založit. Žalobce nenabízí jakékoliv relevantní indicie pro předpoklad, že by kterýkoliv soudce krajského soudu v měl být v nějakém osobním vztahu k žalobci či k věci, který by jej vedl k podjatému rozhodování.

Spatřuje-li žalobce důvod podjatosti zejména JUDr. Bohuslavy Drahošové a JUDr. Miroslavy Ježoviczové v obsahu úkonů, které činila JUDr. Drahošová v této či obě jmenované soudkyně v jiných právních věcech, jichž je žalobce účastníkem a rozhodují-li tyto soudkyně i jiné právní věci, v nichž je žalobce účastníkem řízení, pak tyto skutečnosti nemohou být podle § 8 odst. 1 poslední věty s. ř. s. důvodem k jejich vyloučení, což se týká i ostatních soudců správního úseku krajského soudu. Nejvyšší správní soud přitom podotýká, že při množství sporů, které žalobce u Krajského soudu v Ostravě vedl a vede, je zcela nevyhnutelné, že konkrétním soudcům budou žalobcovi věci přidělovány opakovaně. Naopak žádnými konkrétními skutečnostmi, které by nasvědčovaly důvodům podjatosti pro poměr uvedené soudkyně k věci nebo k žalobci, námitka odůvodněna není, stejně tak z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud žádné skutečnosti nasvědčující podjatosti nezjistil. Nebyl totiž zjištěn žádný specifický poměr JUDr. Bohuslavy Drahošové, JUDr. Miroslavy Ježoviczové či jiných soudců správního úseku krajského soudu k žalobci ani k věci samotné, nebylo ani zjištěno, že by se tito soudci podíleli na projednávání nebo rozhodování věci v předchozím soudním řízení nebo v řízení správním. Za situace, kdy rovněž všichni výše uvedení soudci správního úseku krajského soudu vyloučili existenci skutečností, jež by mohly být důvodem jejich podjatosti, rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 8 odst. 5 s. ř. s. tak, že soudci správního úseku Krajského soudu v Ostravě z projednávání a rozhodnutí právní věci vedené u krajského soudu pod sp. zn. 38 Cad 31/2006 vyloučení nejsou.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. září 2010

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu